

Eylül ayında sebze bahçesindeki hastalıklar

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 28.09.2020 Брой: 9/2020

Hastalıklar

Domateslerde Geç Yanıklık

Hastalığın geç domateslerde görülme riski devam ediyor – sabah çiyi ve meteorolojik depresyonların varlığında

Etmen – Phytophthora infestans

Belirtiler/Zarar

En yaşlı yapraklarda büyük, sulu lekelerin ortaya çıkması, alt yüzeylerinde seyrek beyazımsı bir küfle kaplı. Daha sonra büyür, yanar ve kahverengiye dönerler.

Yaprak sapı ve meyve saplarındaki lekeler kuru, koyu kahverengi iken, gövdelerde büyük, sulu ve onları tamamen kuşatır.

Meyvelerdeki lekeler kahverengi, pürüzlü, ışınsal bir yapıya sahiptir ve hızla büyür. Nemli havalarda seyrek beyazımsı bir küfle kaplanır.

Yaşam Döngüsü

Etmen, toprakta bitki artıkları üzerinde kalır;

Enfeksiyon için uygun koşullar – “kritik periyotların” varlığı:

- Ardışık iki gün boyunca yağış – toplam miktar en az 10 l/m²;
- Minimum sıcaklık 10-12⁰C aralığında, maksimum – 18-25⁰C;
- %80'in üzerinde nispi hava nemi;
- Su damlacıklarının bitkiler üzerinde en az 4 saat tutunması.

Mücadele

- Uygun koşulların (kritik periyotlar) varlığında, koruyucu ilaçlamalar yapılır;
- İlk belirtiler tespit edildiğinde, lokal sistemik ve sistemik etkili BKÜ'ler kullanılmalıdır;
- **Ruhsatlı BKÜ'ler:** Azaka 80 ml/da; Acrobat Plus WG 200 g/da; Golbex WG 250 g/da; Kilate WG 250 g/da; Keefol WG 250 g/da; Valbon 180-200 g/da; Vinker WG 200 g/da; Dithane DG 200 g/da; Dithane M-45 200 g/da; Zoxis 250 SC 70-80 ml/da; Captan 80 WG 150-190 g/da; Karial Star 60 ml/da; Corsate 60 WG 20-30 g/da; Manfil 75 WG 210 g/da; Pencozeb 80 WP 200 g/da; Revus 250 SC 50 ml/da; Ridomil Gold MZ 68 WG 0.25%; Sancozeb 80 WP 200 g/da; Simbal Flow 50 ml/da; Sinstar 70-80 ml/da; Taegro 18.5-37 g/da; Tazer 250 SC 80-100 ml/da.

Bu dönem toplu hasatla çakıştığı için, hasat öncesi bekleme süresi daha kısa olan BKÜ'ler kullanılmalıdır.

Hıyarda Mildiyö (kabakgiller mildiyösü)

(hem açık alanda hem de seralarda gözlenmiştir)

Etmen – *Pseudoperonospora cubensis*

Belirtiler/Zarar

En alt yapraklarda, damarlarla sınırlanmış düzensiz şekilli sarımsı lekeler ortaya çıkar.

Nemli havalarda suludur ve alt yüzeyleri seyrek gri-mor bir küfle kaplanır.

Daha sonra lekeler büyür, birleşir ve tüm yaprak yanar.

Yaşam Döngüsü

Topraktaki bitki artıkları ile kalır.

Yüksek nispi nem koşullarında gelişir.

Optimum sıcaklık – 16-22⁰C.

Mücadele

- Ekinlerin düzenli olarak kontrol edilmesi;
- Uygun koşulların varlığında BKÜ'ler ile koruyucu ilaçlamalar;
- **Ruhsatlı BKÜ'ler:** Golbex WG 250 g/da; Kilate WG 250 g/da; Keefol WG 250 g/da; Bordo Bulamacı 20 WP 375-500 g/da; Zoxis 250 SC 70-80 ml/da; Corsate 60 WG 20-30 g/da; Ridomil Gold MZ 68 WG 0.25%; Taegro 18.5-37.0 g/da.

Hasat öncesi bekleme süresi kısa olan BKÜ'ler uygulanmalıdır.

Kabakgillerde Külleme

Hem açık alanda hem de seralarda gözlenmiştir

Etmen – *Podosphaera xanthii*; *Erysiphe cichoracearum*

Belirtiler/Zarar

Yaprakların alt ve üst yüzeyinde beyaz pudramsı bir tabaka ile kaplı küçük lekelerin ortaya çıkması.

Daha sonra lekeler büyür, birleşir ve tüm yaprak un serpilmiş gibi görünür.

Şiddetli enfestasyon durumlarında yapraklar kurur.

Yaprak sapı ve gövdelerde lekeler nadiren gözlenir.

Yaşam Döngüsü

Bitki artıkları üzerinde konidy olarak veya seralarda yetiştirilen bitkiler üzerinde aktif miselyum ve spor olarak kışlar.

Sporlar, yüksek nispi hava nemi ve azalmış yaprak turgoru altında çimlenir.

Sıcak ve kurak aylarda gelişir.

Mücadele

- Dayanıklı çeşitlerin yetiştirilmesi;
- Dengeli azotlu gübreleme;
- İlk lekeler görüldüğünde BKÜ'ler ile ilaçlama;
- **Ruhsatlı BKÜ'ler:** Bayfidan 250 EC 0.02%; Vivando 20 ml/da; Dagonis 60 ml/da; Domark 10 EC 50 ml/da; Zoxis 250 SC 64 ml/da; Indar 5 EW 100 ml/da; Karamat 2.5 EW 200 ml/da; Kozavet DF 500 g/da; Collis SC 40-50 ml/da; Kumulus DF 750 g/da; Legado 80 ml/da; Miklofil 20-60 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Reflect 125 EC 100 ml/da; Ritual 20-60 ml/da; Sivar 80 ml/da; Systhane 20 EW 37.5 ml/da; Systhane Ecozome EW 65-165 ml/da; Taegro 18.5-37.0 g/da; Topaz 100 EC 35-50 ml/100 l püskürtme çözeltisi; Flosul 750 ml/da; Fontelis SC 200 ml/da; Cidely Top 100 ml/da.

Bu dönemde toplu hasat yapıldığından, hasat öncesi bekleme süresi daha kısa olan BKÜ'ler seçilmelidir.

Biberde Külleme

Etmen – Leveilula taurica (Oidiopsis taurica)

Belirtiler/Zarar

Yaprakların üst yüzeyinde küçük sarımsı lekelerin ortaya çıkması.

Alt yüzey, mantarın sporlanmasıyla oluşan seyrek beyaz bir tabaka ile kaplıdır.

Lekeler üst yüzeyde de görünebilir.

Daha sonra lekeler büyür, birleşir ve yapraklar dökülür. Bitkiler yapraksız kalır.

Yaşam Döngüsü

Bir sonraki vejetasyona kadar konidy olarak kalır.

Kuru ve sıcak aylarda daha şiddetli gelişir.

Mücadele

- Dayanıklı çeşitlerin yetiştirilmesi;
- Dengeli azotlu gübreleme;
- İlk lekeler görüldüğünde BKÜ'ler ile ilaçlama;
- **Ruhsatlı BKÜ'ler:** Vivando 30 ml/da; Dagonis 60 ml/da; Zoxis 250 SC 64 ml/da; Kozavet DF 500 g/da; Miklofil 20-60 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Ritual 20-60 ml/da; Systhane 20 EW 30-37.5 ml/da;

Sythane Ecozome EW 65-165 ml/da; Topaz 100 EC 35-50 ml/da; Phytosev 200 ml/da; Flosul 500 ml/da; Cidely Top 100 ml/da.

Bu dönemde toplu hasat yapıldığından, hasat öncesi bekleme süresi daha kısa olan BKÜ'ler seçilmelidir.

Lahana Mildiyözü

Hastalığın şaşırtılmış fidelerde görülme riski devam ediyor

Etmen – Peronospora parasitica

Belirtiler/Zarar

Yapraklarda, alt yüzeyi beyazımsıdan kül grisine kadar bir küfle kaplı çökük lekeler ortaya çıkar.

Daha sonra küf kaybolur ve lekeler yanar.

Yaşam Döngüsü

Bitki artıkları içinde oospor olarak kalır.

Yaklaşık 16⁰C sıcaklık kitlesel enfeksiyonlar için, 20-24⁰C ise haustorium oluşumu için uygundur.

Mücadele

- Hastalığın oluşumunu tespit etmek için ekinlerin düzenli olarak kontrol edilmesi;
- İlk belirtiler, patojen tarafından en erken saldırıya uğrayan brokolilerde aranmalıdır;
- İlk lekeler görüldüğünde ilaçlama yapılır;
- **Ruhsatlı BKÜ'ler:** Bordo Bulamacı 20 WP 375-500 g/da; Başka BKÜ ruhsatlandırılmamıştır; Mancozeb, dimetomorf, simoksanil, fenamidon, fosetil-alüminyum bazlı fungusitler kullanılabilir;

Püskürtme çözeltilerine bir yapıştırıcı eklenmelidir.

Lahanayı Vuran Yaprak Lekesi (alternaryoz)

Etmen – Alternaria brassicae

Belirtiler/Zarar İlk belirtiler, en alt yapraklarda konsantrik yapıya sahip küçük koyu lekeler (yaklaşık 1 cm çapında) şeklinde görülür.

Daha sonra doku yanar, yırtılır ve dökülür.

Yüksek hava neminde lekeler siyah bir tabaka ile kaplanır.

Enfestasyon şiddetli ise yapraklar sararır ve kurur.

Yaşam Döngüsü

Tohum kabuğunda spor olarak veya tohumlarda miselyum olarak kalır.

Bir sonraki vejetasyon için ana enfeksiyon kaynağı enfekte bitki artıklarıdır.

Yabani otlarda veya çok yıllık bitkilerde hayatta kalır.

Sporlar rüzgar, su, aletler ve hayvanlar tarafından yayılır.

Mücadele

- 2-3 yıllık bir ekim nöbetinin uygulanması;
- Enfeksiyondan arınmış tohumların ekilmesi;
- İlk lekeler görüldüğünde BKÜ'ler ile ilaçlama;
- **Ruhsatlı BKÜ'ler:** Dagonis 100 ml/da; Difcor 250 SC 50 ml/da; Zoxis 250 SC 70-80 ml/da; Ortiva Top SC 100 ml/da; Tazer 250 SC 80-100 ml/da.

Püskürtme çözeltilerine bir yapıştırıcı eklenmelidir.